

Παντελής Γεωργογιάννης - Βασίλειος Μπάρος
Επιμέλεια

13ο
Διεθνές Συνέδριο

Διαπολιτισμική Εκπαίδευση

Μετανάστευση -
Διαχείριση Συγκρούσεων και
Παιδαγωγική της Δημοκρατίας

Τόμος Ι

Αλεξανδρούπολη, 7-9 Μαΐου 2010

Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο
Πανεπιστημίου Πατρών

Πάτρα 2014

Παντελής Γεωργογιάννης - Βασίλειος Μπάρος
Επιμέλεια

13ο Διεθνές Συνέδριο
με κριτές

Διαπολιτισμική Εκπαίδευση
Μετανάστευση –
Διαχείριση Συγκρούσεων
και Παιδαγωγική της Δημοκρατίας

Αλεξανδρούπολη, 7-9 Μαΐου 2010

Τόμος Ι

Σειρά:
Πρακτικά Συνεδρίων 22

Πάτρα 2014

Όλα τα αντίγραφα υπογράφονται από τον κάτοχο του copyright.

Copyright ©: Παντελής Γεωργογιάννης

Διεύθυνση: Αντωνίου Οικονόμου 8, 26504 Άγιος Βασίλειος, Πάτρα
Τηλ: +30 6944346420
<http://www.georgogiannis.gr>
E-mail: pantelis.georgogiannis@gmail.com

Τίτλος : Διαπολιτισμική Εκπαίδευση, Μετανάστευση, Διαχείριση Συγκρούσεων και Παιδαγωγική της Δημοκρατίας - Τόμος Ι

Επιμέλεια μορφοποίησης κειμένων:

Μελιτζάνη Ειρήνη, Πτυχιούχος Τουριστικών Επιχειρήσεων ΤΕΙ Πάτρας, ΜΔΕ στις Επιστήμες της Αγωγής, Υπ. Διδάκτωρ ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών, Συνεργάτης Ελεύθερου Πανεπιστημίου Πολιτών
Αντωνοκοπούλου Βασιλική, Πτυχιούχος Φιλολογίας ΑΕΙ Πάτρας, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας στην Διδακτική Γλώσσας και Λογοτεχνίας

Ηλεκτρονική στοιχειοθεσία - σελιδοποίηση:

Μελιτζάνη Ειρήνη, Πτυχιούχος Τουριστικών Επιχειρήσεων ΤΕΙ Πάτρας, ΜΔΕ στις Επιστήμες της Αγωγής, Υπ. Διδάκτωρ ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών, Συνεργάτης Ελεύθερου Πανεπιστημίου Πολιτών
Αντωνοκοπούλου Βασιλική, Πτυχιούχος Φιλολογίας ΑΕΙ Πάτρας, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας στην Διδακτική Γλώσσας και Λογοτεχνίας

ISBN: 978-960-8206-71-7

SET: 978-960-8206-73-1

σ.σ. 678, σχήμα 17,5 X 25 εκ.

Όλα τα κείμενα δημοσιεύονται με ευθύνη των συγγραφέων τους

Απαγορεύεται η μερική ή ολική αναδημοσίευση του έργου αυτού, καθώς και η αναπαραγωγή του με οποιοδήποτε άλλο μέσο, χωρίς σχετική άδεια του κατόχου του Copyright.

Επιστημονική Επιτροπή

Πρόεδρος:

Γεωργογιάννης Παντελής, Καθηγητής, Π.Τ.Δ.Ε Πανεπιστημίου Πατρών

Μέλη:

Αθανασίου Λεωνίδας, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Φ.Π.Ψ.

Χατζησαββίδης Σωφρόνης, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Π.Τ.Ν., Α.Π.Θ.

Πανταζής Σπύρος, Καθηγητής, Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Παπάς Αθανάσιος, Ομότιμος Καθηγητής Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Γκόβαρης Χρήστος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Στεργίου Λήδα, Επίκουρη Καθηγήτρια, Π.Τ.Ν. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Φραγκούλης Ιωσήφ, Επίκουρος Καθηγητής ΑΣΠΑΙΤΕ

Μάγος Κωνσταντίνος, Λέκτορας, ΠΤΠΕ, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Μπάρος Βασίλειος, Λέκτορας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Κυπριανού Δέσποινα, Εκπαιδευτικός, Διδάκτωρ Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών

Οργανωτική Επιτροπή

Πρόεδρος:

Γεωργογιάννης Παντελής, Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε., Πανεπιστήμιο Πατρών

Αντιπρόεδρος:

Μπάρος Βασίλειος, Λέκτορας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Γραμματεία:

Μελιτζάνη Ειρήνη, Πτυχιούχος Τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων, Συνεργάτης ΚΕ.Δ.ΕΚ., Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών

Λυκίδη Σταυρούλα – Φωτεινή, Φιλολόγος, Συνεργάτης ΚΕ.Δ.ΕΚ., Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών

Ταμίας:

Κόκκινος Λάμπρος, Εκπαιδευτικός, Συνεργάτης ΚΕ.Δ.ΕΚ.

Μέλη:

Κυπριανού Δέσποινα, Εκπαιδευτικός, Διδάκτωρ Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών

Κουνέλη Βασιλική, Φιλολόγος, Υποψήφια Διδάκτωρ Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών, Συνεργάτης ΚΕ.Δ.ΕΚ.

Δημητρέλου Αργυρώ, Φιλολόγος, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών

Παπαπαναγιώτου Νικόλαος, Υπεύθυνος Πληροφορικής ΚΕ.ΔΕ.Κ.

Μακρή Βικτώρια, Υποψήφια Διδάκτωρ Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών, Συνεργάτης ΚΕ.Δ.ΕΚ

Ψυχογιού Ευφημία, Εκπαιδευτικός, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου

Πατρών

Μπάρλου Ολυμπία, Εκπαιδευτικός

Τσίτζα Αντιγόνη, Φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης

Σκεύα Μαρία, Φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης

Δημητριάδου Σταυρούλα, Φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης

Κατζάνη Σοφία, Φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης

Ντέλιου Σταυρούλα, Φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης

Ζεϊμπέκη Κατερίνα, Φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης

Παπαγάλου Μαρία, Φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης

Λύσανδρος Γεώργιος, Φοιτητής Π.Τ.Δ.Ε. Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης

Δακτυλογραφήσεις & Επεξεργασία σε Η/Υ

Μελιτζάνη Ειρήνη, Πτυχιούχος Τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων, Συνεργάτης
ΚΕ.Δ.ΕΚ., Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών

Περιεχόμενα

Πρόλογος

Μεταναστευτική και Εκπαιδευτική Πολιτική

Μετανάστευση, μεταναστευτική πολιτική στην Ελλάδα και ο ρόλος της Ε.Ε. <i>Γεωργογιάννης Παντελής, Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών</i>	17
Integrationspolitik in Deutschland – am Beispiel von Jugendlichen mit Migrationshintergrund <i>Markus Ottersbach</i>	32
Νομοθετικά πλαίσια νομιμοποίησης παράνομων μεταναστών στην Ελλάδα από τον Ν. 3386/05 έως το νέο σχέδιο νόμου: Συγκριτική ανάλυση και εκτιμήσεις <i>Αμπατζή Ιωάννα</i>	42
Οργάνωση επιχειρηματολογίας μιας δημόσιας συζήτησης για το ρόλο και την αναγκαιότητα παρουσίας των οικονομικών μεταναστών στην Ελλάδα <i>Κουτσομάρκου Γεωργία - Σκαρπέντζος Γεώργιος</i>	51
Απόψεις μελλόντων και εν ενεργεία εκπαιδευτικών για την απόδοση ιθαγένειας σε μετανάστες μαθητές <i>Παλαιολόγου Νεκταρία - Παπανικολάου Μαρία</i>	61
Μουσουλμάνοι μετανάστες στην Αθήνα. Προσέγγιση των μουσουλμάνων μεταναστών από μερίδα του ελληνικού τύπου. <i>Κυρέζη Αθανασία - Κανονίδου Πολυξένη - Σορώτου Φλώρα</i>	71
Η μετανάστευση από και προς την Ελλάδα κατά το δεύτερο μισό του 20 ^{ου} αιώνα: Η περίπτωση του νομού Καστοριάς <i>Αραμπατζή Χριστίνα</i>	81

Διαπολιτισμική Παιδαγωγική

Η διαδικασία επιπολιτισμού (acculturation) για τους δεύτερης γενιάς μετανάστες στη χώρα μας. Αναλύοντας την αντίληψη των αφηρημένων εννοιών.	93
<i>Γκόγκας Θεμιστοκλής</i>	
Ο ρόλος και η συμβολή του θεσμού της Συμβουλευτικής και του Επαγγελματικού Προσανατολισμού σε ένα Διαπολιτισμικό περιβάλλον μάθησης: Η περίπτωση του Διαπολιτισμικού Γυμνασίου Αχαρνών	104
<i>Γεωργιάδης Δημήτριος - Ρηγόπουλος Θεόδωρος</i>	
Αξιακός προσανατολισμός και ηθικό υπόβαθρο των αναλυτικών προγραμμάτων: Ο ρόλος τους στη διαμόρφωση διαπολιτισμικής συνείδησης	119
<i>Χαλκιάς Γεώργιος</i>	
Η ισότιμη αντιμετώπιση και η Παιδαγωγική ευθύνη του Σχολείου προς την διαφορετικότητα των αλλοδαπών χαρισματικών μαθητών.	128
<i>Μανωλάκος Προκόπης</i>	
Η εκπαίδευση στην πολυπολιτισμική κοινωνία: Παραδείγματα από την εφαρμογή ενός εκπαιδευτικού προγράμματος στην προσχολική εκπαίδευση	139
<i>Τσάμον Ελπινίκη - Σιάτρας Αναστάσιος</i>	
Η ετοιμότητα και η επαγγελματική ικανοποίηση των εκπαιδευτικών του Καρούτειου διαπολιτισμικού Γυμνασίου με Λυκειακές τάξεις του Πεντάλοφου Κοζάνης και του διαπολιτισμικού Λυκείου Εύοσμου Θεσσαλονίκης	151
<i>Βάσιου Αικατερίνη - Μουράτογλου Ευαγγελία</i>	
Είναι δυνατόν να οικοδομηθούν οι σύγχρονες πολύ-πολιτισμικές κοινωνίες με τη βοήθεια της εκπαίδευσης;	160
<i>Βαμβούρη Χριστίνα (Χρυσάνθη)</i>	
Η διαχείριση της ετερότητας στα πλαίσια της ομάδας. Η περίπτωση του Σ.Δ.Ε Ν. Αχαΐας.	171
<i>Σίτα Αποστολία</i>	
Loneliness and Social Dissatisfaction into Greek Intercultural school context. Theoretical approaches, research methods and educational implications.	182
<i>Chatzigeorgiadou Sofia - Arvanitidou Virginia</i>	
Ερευνητικές προσεγγίσεις στο χώρο της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης: Το Γενικό Εκπαιδευτικό Σύστημα	194
<i>Αναστασόπουλος Διονύσης</i>	
Παγκοσμιοποίηση και σχολείο: Ο ρόλος του δασκάλου	205
<i>Θεοφάνη Γεωργία</i>	

Διαχείριση Συγκρούσεων και Παιδαγωγική της Δημοκρατίας

Sozialer Konstruktivismus, strukturelle Verallgemeinerung und Typenbildung <i>Wilhelm Kempf</i>	217
Max Weber: Politik als Beruf (28. Januar 1919) <i>Prof. Dr. Henning Storz</i>	226
Η «αντιπροσωπευτική» και η άμεση διαδραστική δημοκρατία. Συγκριτική παρουσίαση. <i>Γεωργογιάννης Παντελής</i>	232
Αυτοδιοικητική μεταρρύθμιση και χρηματοδότηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης <i>Γεωργογιάννης Παντελής</i>	244
Διοικητική μεταρρύθμιση στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και οι Δήμοι ως μονοεδρικές εκλογικές περιφέρειες σύμφωνα με τον «τελευταίο Καποδίστρια» <i>Γεωργογιάννης Παντελής</i>	250
Γεωγραφική αναπροσαρμογή του περιφερειακού αυτοδιοικητικού συστήματος της χώρας κατά τον τελευταίο Καποδίστρια <i>Γεωργογιάννης Παντελής</i>	260
Διαχείριση συγκρούσεων στην εκπαίδευση: Η Επαγγελματική εκπαίδευση ως εκπαιδευτικός χώρος συσσώρευσης εντάσεων, θυματοποίησης/εκφοβισμού και σχολικής βίας μεταξύ μαθητών διαφορετικών εθνοτήτων. Υφιστάμενη κατάσταση – Αντιμετώπιση <i>Γαλίτης Παντελής</i>	278
Διοίκηση συγκρούσεων, επικοινωνία και συμμετοχή των εκπαιδευτικών στη λήψη αποφάσεων στο πλαίσιο σχολικού οργανισμού <i>Τέγας Χρήστος - Πολυχρονίου Παναγιώτης</i>	293
Τα σύγχρονα οικουμενικά περιβαλλοντικά ζητήματα ως παράγοντας διαμόρφωσης σκεπτόμενων – ενεργών πολιτών για ένα αειφόρο μέλλον <i>Αώλης Θωμάς</i>	308
Κωστής Μοσκόφ: Η Ποιητική της Ελληνικής Πολιτιστικής Διπλωματίας στη Μέση Ανατολή-Αραβικό Κόσμο <i>Ηργης Αργύρης - Μακρή Όλγα</i>	319
Η διαγενεακή μεταβίβαση της φτώχειας και ο ρόλος του σχολείου σήμερα <i>Λαφάρα Αναστασία - Βλάχου Ελένη - Τζώρτζης Ιωάννης</i>	337
Τα ιδανικά της δημοκρατικής εκπαίδευσης και της ιδιότητας του πολίτη στα σχολικά εγχειρίδια της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής για την	

υποχρεωτική εκπαίδευση <i>Μανούσου Χαριτωμένη - Γκόβαρης Χρήστος</i>	354
Η αίσθηση της ισοτιμίας και η ενσυναίσθηση στη διαφορετικότητα . «Το παράδειγμα της “Δασκάλας Πρότυπο” Στέλλα Πρωτονοτάριου» <i>Παναγιώτου Κυριάκος</i>	368

Συνεργασία γονέων και σχολείου

Η συμμετοχή των γονέων στην εκπαιδευτική διαδικασία <i>Κούτρας Βασίλειος - Νάστου Λαμπρινή</i>	379
Θέματα επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ εκπαιδευτικών και γονέων στο σύγχρονο πολυπολιτισμικό σχολείο <i>Παρασκευάς Θ. Παρασκευάς</i>	388
Οι φόβοι των παιδιών σχολικής ηλικίας στις αστικές περιοχές της Δυτικής Θράκης από την πλευρά των μητέρων <i>Τεκτονοπούλου Μαίρη</i>	398
Απόψεις και στάσεις νηπιαγωγών του νομού Άρτας για τη συνεργασία τους με τους γονείς των αλλοδαπών μαθητών <i>Μπέση Μαρίνα</i>	410
Διερεύνηση των απόψεων των αλλοδαπών γονέων αναφορικά με το αναλυτικό πρόγραμμα της πρωτοβάθμιας εκπαίδευση: μια ποιοτική μελέτη <i>Μαστροθανάσης Κωνσταντίνος - Γελαδάρη Αθηνά</i>	422

Έλληνες της διασποράς και διάδοση της ελληνικής γλώσσας

Διερευνώντας την «Ελληνικότητα» μαθητών ελληνικής καταγωγής στο Βέλγιο <i>Διαλεκτόπουλος Θανάσης</i>	435
Νέοι της Νεοελληνικής Διασποράς: Η σχέση τους με τη χώρα διαμονής και τη χώρα προέλευσης <i>Διαλεκτόπουλος Θανάσης</i>	445
Η Ελληνική Πολιτιστική Διπλωματία και η συμβολή της στη διάδοση της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού στη Βουλγαρία <i>Ήργης Αργύρης - Μακρή Όλγα</i>	458
Τουρκικές προσεγγίσεις στην Ελληνική Μειονότητα της Πόλης: Μακριά απ την Πόλη θα πεθάνω; <i>Ελένη Καρασαββίδου</i>	468
Η εκπαίδευση της ελληνικής ομογένειας της Κωνσταντινούπολης <i>Μπετσίδης Ευάγγελος</i>	482

Διγλωσσία και Δίγλωσση Εκπαίδευση

- Προφορικότητα και Εγγραμματοσύνη δίγλωσσων ή και πολύγλωσσων παιδιών: Φύλλο Συστηματικής Παρατήρησης 491
Αβραμίδου Ελευθερία, Γιαζκουλίδου Αικατερίνη, Τριάρχη-Herrmann Βασιλεία
- Συνομιλιακή μείξη κωδίκων στους παλινοστούντες μετανάστες πρώτης γενιάς από τη Γερμανία στην Οιχαλία Τρικάλων. 502
Μπουλούμπασης Κυριάκος - Μπουλούμπασης Χρήστος
- Ερευνητική μελέτη της εναλλαγής κωδίκων και των περιστάσεων χρήσης της δεύτερης ξένης γλώσσας σε δίγλωσσους Έλληνες παλινοστούντες της Αμερικής συγκριτικά με δίγλωσσους Έλληνες παλινοστούντες της Γερμανίας. 515
Δελμηπέη Ελένη - Μπουγιουκλή Πολυξένη
- Καταγραφή των στρατηγικών προφορικού λόγου που χρησιμοποιούνται από δίγλωσσους μαθητές στη δεύτερη γλώσσα 530
Παπαδόπουλος Στέφανος-Παναγιώτης - Γρίβα Ελένη
- Ο ρόλος του συνομιλητή στη γλωσσική επιλογή από αλλοδαπούς μαθητές Γυμνασίου στην Ιεράπετρα Κρήτης στην επικοινωνία τους με το οικογενειακό και το ευρύτερο μεταναστευτικό περιβάλλον. 542
Ξενικάκη Ιωάννα

Διαπολιτισμική Κοινωνική Ψυχολογία

- Κίνητρα μάθησης της ελληνικής γλώσσας από πολιτισμικά διαφορετικούς μαθητές, η σχολική επίδοση και η αυτό-αντίληψή τους για την ικανότητα μάθησης 555
Αγγελίδου Ασημίνα
- Στρατηγικές διατήρησης της θετικής κοινωνικής ταυτότητας από αλλόγλωσσους μαθητές και ο ρόλος του σχολείου 568
Καραγιώργου Αικατερίνη
- Κοινωνικές αναπαραστάσεις για μετανάστες από διαφορετικές κουλτούρες, μέσα από ιστορίες παιδιών δημοτικού σχολείου 578
Πρίντζη Άννα - Παυλόπουλος Βασίλης
- Διερεύνηση και σύγκριση των προτύπων που υιοθετούν οι γηγενείς και οι βορειοηπειρώτες μαθητές. Μια ερευνητική προσέγγιση για τη διαπίστωση της πολιτισμικής τους ταυτότητας 593
Τσιρώνη Όλγα
- Η έννοια του εαυτού και το κοινωνικό κύρος (status) στους/στις μαθητές/τριες Διαπολιτισμικών Σχολείων. 610
Αρβαντίδου Βιργινία - Χατζηγεωργιάδου Σοφία
- «Ο Ντιμοστένης από τα Ντίκαια», ήτοι η ενίσχυση της «κοινωνικοπολιτισμι-

κής ικανότητας» κατά τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας. <i>Κούζας Ιωάννης</i>	622
Loneliness, social dissatisfaction and self concept of cultural and linguistic diverse students in intercultural primary school <i>Chatzigeorgiadou Sofia - Arvanitidou Virginia</i>	632
Κίνητρα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας σε αλλοδαπούς που φοιτούν στο Σχολείο Ελληνικής Γλώσσας του Κέντρου Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Πατρών (μελέτη περίπτωσης) <i>Μελιτζάνη Ειρήνη - Λοκίδη Σταυρούλα-Φωτεινή</i>	645
Τα εξωτερικά κίνητρα μάθησης και το σχολείο. <i>Κουνέλη Βασιλική - Μακρή Βικτώρια</i>	659
Τα εσωτερικά κίνητρα μάθησης και ο ρόλος τους στην εκπαιδευτική διαδικασία <i>Κουνέλη Βασιλική - Μακρή Βικτώρια</i>	669

Πρόλογος

Μετά από 11 χρόνια οργάνωσης του συνεδρίου φαίνεται ότι η προβληματική πάνω στο θέμα είναι ανεξάντλητη. Καθώς στόχος του συνεδρίου δεν είναι μόνο να δώσει ένα βήμα σε νέους και καταξιωμένους επιστήμονες, αλλά παράλληλα να παρακολουθεί τις εξελίξεις στο χώρο της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, κρίθηκε σκόπιμο να διαφοροποιηθεί κατά πολύ τόσο ο τίτλος του συνεδρίου όσο και κάποιες από τις θεματικές του. Αυτό συμβαίνει γιατί τα τελευταία χρόνια παρουσιάζονται ραγδαίες εξελίξεις στο χώρο της μετανάστευσης και των συγκρούσεων που αυτή προκαλεί, στο βαθμό μάλιστα που να σχετίζονται αρκετές φορές και με την ίδια την ύπαρξη και εφαρμογή της δημοκρατίας, μιας λέξης που αναφέρεται σπάνια στον δημόσιο διάλογο για την παράνομη μετανάστευση και πρέπει να επανεξεταστεί σε σχέση με τον ορισμό της ταυτότητας και της αξίας των ανθρώπων. Εδώ μάλιστα δεν πρέπει να γίνει απολύτως καμία έκπτωση διότι τα ανθρώπινα δικαιώματα πρέπει να είναι σεβαστά στη διαφορετικότητά τους, με βάση τις αρχές της ισοπολιτείας και πάντοτε στο πλαίσιο σεβασμού της έννομης τάξης κάθε χώρας προορισμού. Άλλωστε ο βαθμός ουσιαστικού σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε μια χώρα αντικατοπτρίζει και το επίπεδο δημοκρατίας της.

Με το τέλος του υπαρκτού σοσιαλισμού και στη συνέχεια την παγκοσμιοποίηση επήλθε η ελεύθερη διακίνηση των κεφαλαίων και των αγαθών, ενώ δε συνέβη το ίδιο και δεν μπορούσε να συμβεί, με τις μετακινήσεις των πληθυσμών, εντός-εκτός των ορίων μεγάλων πολυεθνικών συγκροτημάτων, όπως π.χ. της Ε.Ε. Το γεγονός αυτό ωστόσο έχει σαν αποτέλεσμα τη δημιουργία κινήτρων για μετακινήσεις από αφρικανικές και ασιατικές κυρίως χώρες προς χώρες της Ε.Ε., με βασικούς αποδέκτες αυτών των μεταναστευτικών ρευμάτων την Ισπανία, την Ιταλία και την Ελλάδα.

Οι χώρες που πρωτοστάτησαν υπέρ της παγκοσμιοποίησης, μεταξύ των οποίων και οι χώρες της Ε.Ε., φαίνεται ότι δεν έλαβαν υπόψη τους το ενδεχόμενο πληθυσμιακών μετακινήσεων προς αυτές. Στην πορεία, οι εξουσίες των χωρών της κεντρικής Ευρώπης, για να διασφαλίσουν τις χώρες τους από την εισροή μεταναστών, συμφώνησαν μαζί με τις γειτονικές χώρες της Ε.Ε. που δέχονται μετανάστες (π.χ. την Τουρκία) να χορηγείται άσυλο, εάν το δικαιούνται, σε εκείνους που έρχονται στις περιφερειακές χώρες της Ε.Ε.

(π.χ. στην Ελλάδα), σε διαφορετική περίπτωση να απελαύνονται στις χώρες προέλευσης, έστω και αν οι μετανάστες ζητούν να μεταβούν σε άλλη χώρα της Ε.Ε.

Έτσι, ενώ από την Ελλάδα δεν μπορούν να μετακινηθούν μετανάστες προς την Ε.Ε. και η χώρα μας θα όφειλε να τους χορηγήσει άσυλο ή να τους επιστρέψει στις χώρες προέλευσης, και παρόλο που η συμφωνία αυτή εκ μέρους της χώρας μας τηρείται, δηλαδή δεν προωθεί τους μη νόμιμους μετανάστες προς την κεντρική Ευρώπη, εντούτοις δεν μπορεί να τους επιστρέψει στις χώρες προέλευσής τους γιατί εκείνες δεν εφαρμόζουν τη συμφωνία που υπέγραψαν.

Το γεγονός αυτό της μη τήρησης των συμφωνηθέντων εκ μέρους των χωρών προέλευσης των μη νόμιμων μεταναστών σε συνδυασμό με την αδιαφορία της Ε.Ε. για τα τεκταινόμενα στο συγκεκριμένο θέμα στις χώρες υποδοχής, συντέλεσε στο να γίνει η χώρα μας η «χωματερή» της λαθρομετανάστευσης.

Επιπλέον δεν πρέπει να παραβλέψουμε το γεγονός ότι, η Ελλάδα ως χώρα με περίπου 3.500 χλμ. παράκτιων περιοχών, τις μεγαλύτερες από οποιαδήποτε άλλη χώρα της Ευρώπης και με 3000 νησιά, τα περισσότερα από οποιαδήποτε άλλη χώρα της Ευρώπης, αδυνατεί να διαφυλάξει τα σύνορά της απέναντι στην άσφογη λειτουργία των κυκλωμάτων της λαθρομετανάστευσης που εισπράττουν δισεκατομμύρια από τους απελπισμένους συνανθρώπους μας που αναζητούν μια καλύτερη μοίρα. Τους φέρνουν στα νησιά, βυθίζουν τα καράβια και οι ελληνικές λιμενικές αρχές απλά τους συλλέγουν, κάτι που είναι υποχρεωμένοι να κάνουν και πράγματι το κάνουν, σύμφωνα με τις διεθνείς συνθήκες.

Από την άλλη πλευρά, η ελληνική κυβέρνηση δεν είναι άμοιρη ευθυνών για αυτή την κατάσταση γιατί:

1. δεν φρόντισε να θέσει έγκαιρα το θέμα των μη νόμιμων μεταναστών σε συνεργασία με τις υπόλοιπες χώρες στην Ε.Ε.
2. δεν κατήγγειλε στην Ε.Ε. τις χώρες που δεν τηρούν τη συμφωνία
3. ουσιαστικά δεν αντιμετώπισε το θέμα καθώς, ενώ διατυμπανίζει ότι έχει την καλύτερη μεταναστευτική πολιτική της Ευρώπης, κατά βάθος παραμένει μέχρι σήμερα παθητικός παρατηρητής.

Δηλαδή ποιο είναι το περιεχόμενο αυτής της μεταναστευτικής πολιτικής όταν:

1. κανείς δε γνωρίζει στη χώρα αυτή πόσοι είναι οι νόμιμοι μετανάστες ενώ έχει ακουστεί από τα ΜΜΕ και η πιο ακραία εκδοχή, ότι δηλαδή 150.000 παράνομοι μετανάστες εισέρχονται κάθε χρόνο στη χώρα, άρα 1.500.000 σε δέκα χρόνια, άρα σύνολο μεταναστών 2.500.000 – 3.000.000.
2. κανείς δεν γνωρίζει αν τα τελευταία 5 χρόνια υπάρχει καν πολιτική για τη μετανάστευση
3. κανείς δε γνωρίζει τί θα γίνει με τα μεγάλα γκέτο της δυστυχίας των Πατρών, των Αθηνών και άλλων περιοχών της χώρας
4. κανείς δεν μπορεί να εξηγήσει γιατί την τετραετία 1990-1994 συνέβη το ίδιο ακριβώς με ό, τι συμβαίνει από το 2004 έως σήμερα, δηλαδή όπως τότε είχαμε ανεξέλεγκτη εισροή μη νόμιμων μεταναστών στην Ελλάδα, έτσι συμβαίνει και σήμερα.

Έπρεπε να ενισχυθεί η δύναμη του ακροδεξιού ελληνικού κόμματος για να αρχίσει τόσο η κυβέρνηση όσο και τα άλλα ελληνικά κόμματα να ασχοληθούν με το θέμα;

Το δίλημμα σήμερα δεν είναι ο εξισλαμισμός της Ευρώπης ή ο εξευρωπαϊσμός

του ισλαμισμού, αλλά αφενός το τί θα κάνουμε με τα εκατομμύρια των μη μόνιμων μεταναστών που εισρέουν καθημερινά σε χώρες της Ε.Ε., η δυστυχία των οποίων ενδεχομένως είναι μεγαλύτερη στην Ε.Ε. από ό,τι αν παρέμεναν στην πατρίδα τους, και αφετέρου πώς θα αποφύγουμε την περίπτωση της επέκτασης αυτής της δυστυχίας στους γηγενείς πληθυσμούς.

Όλα τα παραπάνω δημιουργούν προϋποθέσεις για ανεξέλεγκτες καταστάσεις στις χώρες μας και θέτουν υπό αίρεση βασικές αρχές της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Και η λύση δεν μπορεί να δοθεί από πουθενά αλλού, παρά μόνο από τις Βρυξέλλες, αφού και οι υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε. αναγνωρίσουν ότι το πρόβλημα αυτό της χώρας μας και των άλλων χωρών της νότιας Ευρώπης είναι και δικό τους πρόβλημα. Ο δρόμος για μια κοινή ευρωπαϊκή πολιτική μετανάστευσης είναι μακρύς και δύσκολος, αλλά η αρχή έχει γίνει. Είναι έκδηλη η ανάγκη για περαιτέρω και καλύτερο συντονισμό και συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, με τους διεθνείς οργανισμούς αλλά και με τις χώρες προέλευσης μεγάλων μεταναστευτικών ρευμάτων, για την επιτυχή αντιμετώπιση σημερινών και μελλοντικών προκλήσεων σε θέματα σεβασμού ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ασφάλειας.

Παντελής Γεωργογιάννης

